

UDENRIGSMINISTERIET

EKN, sagsnr.: 23/00127

Den 1. november 2023

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 13. november 2023

SAMLENOTAT

1. Ruslands aggression mod Ukraine	2
2. Armenien/Aserbajdsjan	6
3. Situationen i Israel og den omkringliggende region/Mellemøsten	9
4. Udenrigspolitiske aspekter af økonomisk sikkerhed	14

1. Ruslands aggression mod Ukraine

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender) den 13. november 2023 ventes en drøftelse af Ruslands aggression mod Ukraine. Det forventes, at der særligt vil være fokus på EU's sikkerhedstilsagn til Ukraine og den ukrainske fredsformel. Derudover kan drøftelsen berøre spørgsmålet om retsforfølgelse, fødevarerikkerhed og sanktioner. Ukraines udenrigsminister Dmytro Kuleba forventes at tilslutte sig drøftelsen virtuelt.

2. Baggrund

I forlængelse af konklusionerne fra Det Europæiske Råd den 29.-30. juni 2023 er EU i gang med at udarbejde sikkerhedstilsagn til Ukraine, der skal bidrage til at understøtte Ukraines evne til at forsvare sig selv på længere sigt samt afskrække fremtidige angreb og destabiliserende handlinger. EU's Fælles Udenrigstjeneste har i den forbindelse foreslået en række initiativer, som bygger videre på EU's eksisterende støttetiltag gennem bl.a. Den Europæiske Fredsfacilitet (EPF) og EU's militære træningsmission til støtte for Ukraine (EUMAM Ukraine). Centralt i EU's sikkerhedstilsagn står forslaget om at tilføre op til 20 mia. euro øremærket til Ukraine i en militær bistandsfond under EPF'en ("Ukraine Assistance Fund") i perioden 2024-2027 mhp. at sikre langvarig og forudsigelig militær støtte til Ukraine. EU's sikkerhedstilsagn blev drøftet under rådsmødet (udenrigsanliggender) den 23. oktober, hvor de fleste medlemslande bakkede op om EU's videre arbejde hermed. I konklusionerne fra Det Europæiske Råd den 26.-27. oktober indgik det dertil, at Rådet vil træffe beslutning om en ramme for EU's sikkerhedstilsagn, som EU's højtstående repræsentant vil konsultere Ukraine om og efterfølgende rapportere tilbage til Det Europæiske Råd i december.

Arbejdet med at skabe global opbakning til den ukrainske fredsformel pågår fortsat. Den 28.-29. oktober blev det tredje sikkerhedsrådgivermøde afholdt i Malta. Drøftelsen forventes derfor at følge op på Malta-mødet og omhandle, hvordan EU-landene fortsat kan bidrage til at bringe initiativet videre.

Foruden ovenstående tematikker forventes det også, at retsforfølgelse af Ruslands aggressionsforbrydelser i Ukraine, fødevarerikkerhed samt sanktioner vil kunne blive berørt. Endelig bemærkes det, at Kommissionen fremlægger sin årlige udvidelsespakke den 8. november. Selv om EU-udvidelse hører under Rådet for Almindelige Anliggender (GAC), kan udvidelsespakken – der for første gang indeholder en landerapport for Ukraine – forventes at blive drøftet på rådsmødet (udenrigsanliggender).

3. Formål og indhold

Indholdet af drøftelsen vil afhænge af udviklingen frem mod rådsmødet. Rådsmødedrøftelsen ventes på nuværende tidspunkt at have fokus på indholdet af EU's sikkerhedstilsagn samt Ukraines fredsformel i lyset af det seneste sikkerhedsrådgiver-møde den 28.-29. oktober. Derudover forventes drøftelsen at omhandle spørgsmålet om retsforfølgelse, fødevarerikkerhed og sanktioner.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

En beslutning om at tilføre op til 20 mia. euro til EPF'en øremærket militær støtte til Ukraine vil have statsfinansielle konsekvenser i form af et øget dansk finansieringsbidrag. Det præcise omfang vil afhænge af størrelsen på det samlede loft, som der kan opnås enighed om i forhandlingerne. Såfremt det vedtages at tilføre 20 mia. euro til EPF'en, skønnes det, at Danmarks bidrag til EPF'en for perioden 2024-2027 vil stige med samlet ca. 3,4 mia. kr., svarende til ca. 0,9 mia. kr. årligt (2024-priser). Det bemærkes, at Danmarks nettoposition i EPF'en hidtil har været positiv vedrørende refusion af militært udstyr til Ukraine, og at Danmark forventes at modtage refusion fra EPF'en, som fsva. støtte til Ukraine kan overstige bruttobidraget. Fremtidige refusioner er dog belagt med stor usikkerhed.

Sagen ventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser, erhvervsøkonomiske konsekvenser eller konsekvenser for miljøet eller beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Sagen har ikke været i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes fortsat bred opbakning blandt medlemslandene til militær, økonomisk og humanitær støtte til Ukraine, herunder generel opbakning til det videre arbejde med EU's sikkerhedstilsagn samt opbakning til Ukraines fredsformel.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen fortsætter støtten til Ukraine både politisk, økonomisk, humanitært og sikkerhedsmæssigt. Regeringen er stærk fortalere for at udvikle EU's sikkerhedstilsagn til Ukraine, herunder gennem opbygning af Ukraines militære kapaciteter, for at sikre den nødvendige støtte til Ukraine i årene frem. Regeringen støtter derfor, at Rådet vedtager en ramme herfor, som Ukraine kan konsulteres om. Regeringen støtter som led heri, at der sker en forhøjelse af EPF'en

øremærket militær støtte til Ukraine på 20 mia. euro i perioden 2024-2027, som i videst muligt omfang baseres på en grundig behovs- og effektanalyse. Fra dansk side fortsættes outreach til det globale syd for at opnå bredere global støtte til fredsformlen. Danmark bakker ligeledes op om etablering af et særtribunal for retsforfølgelse af aggressionsforbrydelsen, bl.a. gennem aktiv deltagelse i den ukrainsk-ledede kernegruppe for etableringen af et særtribunal for aggressionsforbrydelsen. Det er afgørende, at der kan opnås solid international støtte til et eventuelt tribunal for at sikre legitimitet også fremadrettet. Endeligt støtter regeringen op om de hårdest mulige sanktioner, der kan opnås enighed om i EU, samt et fortsat fokus på forbedret implementering og modarbejdelse af omgåelse af eksisterende sanktioner.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg d. 13. oktober.

Forslag om at etablere en militær bistandsfond for Ukraine under EPF'en har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 22. september 2023.

2. Armenien/Aserbajdsjan

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender) den 13. november 2023 ventes en drøftelse af det tilspidsede forhold mellem Armenien og Aserbajdsjan i lyset af Aserbajdsjans militæroffensiv i Nagorno-Karabakh-regionen den 28. september. Drøftelsen var oprindeligt planlagt på dagsordenen for rådsmødet den 23. oktober, men blev udskudt. Regeringen bakker op om EU's målsætninger, herunder bestræbelserne på at fremme en bæredygtig og fredelig løsning mellem Armenien og Aserbajdsjan.

2. Baggrund

Aserbajdsjan indledte den 19. september en militæroffensiv mod Nagorno-Karabakh og tog i løbet af kort tid kontrol med området. Den 28. september 2023 erklærede de armenske de facto-myndigheder i Nagorno-Karabakh deres egen opløsning fra januar 2024.

Militæroffensiven har medført, at næsten alle regionens mere end 100.000 armenere er flygtet. Der er tale om en voldsom kulmination på flere måneder med stigende spændinger omkring Nagorno-Karabakh med bl.a. hyppige skudepisoder, troppeforskydninger på den aserbajdsjanske side og en forværret humanitær situation som følge af Aserbajdsjans blokering af Lachin-korridoren siden december 2022. Udviklingen rejser fornyet bekymring for, om Aserbajdsjan også vil bruge militærmagt til at forsøge at etablere en såkaldt 'Zangezur-landkorridor' gennem Armeniens territorium til den aserbajdsjanske enklave Nakhchivan, der grænser op til Tyrkiet.

EU's Højtstående Repræsentant har fordømt Aserbajdsjans offensiv i Nagorno-Karabakh. Samtidig er EU engageret i mæglingsbestrebelse mellem Armenien og Aserbajdsjan understøttet af DER-formanden. Efter militæroffensiven i Nagorno-Karabakh udeblev Aserbajdsjan dog fra planlagte EU-faciliterede forhandlinger med Armenien i Granada den 5. oktober. Et nyt møde i Bruxelles mellem Armeniens premierminister og Aserbajdsjans præsident er aktuelt under planlægning.

EU har i sin tilgang til krisen hidtil fokuseret på følgende målsætninger: 1) sikre humanitær adgang, 2) sikre sikkerhed og rettigheder for armenere fra Nagorno-Karabakh, herunder flygtninges ret til at vende tilbage til regionen, 3) facilitere en bæredygtig fredsproces mellem Armenien og Aserbajdsjan og 4) øge støtten til Armenien og sende et klart signal til Aserbajdsjan om, at overskridelse af Armeniens suverænitet og territoriale integritet er uacceptabelt og vil blive mødt med stærk respons fra EU.

3. Formål og indhold

Rådsmødedrøftelsen ventes på nuværende tidspunkt at omhandle EU's muligheder for at støtte Armenien, imødegå en eventuel fortsat eskalering af konflikten samt muligheder for at fremme en bæredygtig og fredelig løsning mellem Armenien og Aserbajdsjan.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Ikke relevant.

8. Høring

Sagen har ikke været i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generelt at være opbakning til, at EU styrker sit engagement ift. at imødegå en fortsat eskalering af konflikten og til at finde en langvarig og fredelig løsning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen bakker op om EU's målsætninger om at 1) sikre uhindret humanitær adgang til regionen samt give til støtte internt fordrevne, 2) sikre sikkerhed og rettigheder for armenere fra Nagorno-Karabakh, herunder flygtninges ret til at vende tilbage til regionen, 3) facilitere en bæredygtig fredsproces mellem Armenien og Aserbajdsjan og 4) sende et klart signal til Aserbajdsjan om, at overskridelse af Armeniens suverænitet og territoriale integritet er uacceptabelt og vil blive mødt med stærk respons fra EU. Regeringen støtter endvidere, at EU ser på mulige tiltag ift. Aserbajdsjan, såfremt der sker en fornyet eskalering af konflikten. Endelig støtter regeringen, at EU øger sit engagement med Armenien i lyset af den seneste udvikling.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg den 13. oktober.

3. Situationen i Israel og den omkringliggende region/Mellemøsten

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender) den 13. november 2023 ventes en drøftelse af "den aktuelle situation i Israel og den omkringliggende region/Mellemøsten". På nuværende tidspunkt forventes fokus på den aktuelle situation i Israel, Gaza/Palæstina og de omkringliggende lande, herunder på behovet for at afhjælpe den akutte humanitære krise i Gaza, vigtigheden af at undgå regional eskalering, behovet for en langsigtet politisk løsning samt behovet for EU's og EU-landenes outreach i denne forbindelse. Regeringen bakker op om indholdet i konklusionerne vedr. situationen i Mellemøsten fra mødet i Det Europæiske Råd den 26.-27. oktober, som er beskrevet nedenfor. Det er helt centralt, at Hamas'

terrorangreb mod Israel fordømmes, og at det understreges, at Israel har ret til selvforsvar inden for rammerne af folkeretten, herunder den humanitære folkeret. Dertil er det centralt, at den kritiske humanitære situation i Gaza adresseres med øget humanitær bistand samt med etablering af humanitære korridorer og pauser. Regeringen støtter også bestræbelser på at undgå regional eskalering og på længere sigt genstart af en fredsproces baseret på en to-statsløsning.

2. Baggrund (pr. 30. oktober 2023)

De israelske luftangreb i Gaza fortsætter og en israelsk landoperation i Gaza med landstyrker, kampvogne og infanteri er igangværende.

I Israel opgøres antallet af dræbte til 1.400 og over 5.400 sårede siden terrorangrebet den 7. oktober. Indtil videre er fire gidsler blevet sat fri, og den officielle opgørelse over antallet af gidsler skulle p.t. være 239. I Israel er omkring 125.000 israelere blevet evakueret fra områderne omkring Gaza og de nordlige grænseområder til Libanon. Sundhedsministeriet i Gaza melder om 8.005 dræbte, herunder ca. 3.320 børn og over 20.200 sårede. 57 UNRWA-medarbejdere og mindst 18 journalister er blevet dræbt i Gaza.

Den humanitære situation i Gaza er dybt kritisk med over 1,4 mio. internt fordrevne, svarende til 61 pct. af befolkningen, og akut mangel på vand, fødevarer, medicin, elektricitet og brændstof. Tidlig morgen den 30. oktober har FN oplyst, at der er kommet 33 lastbiler med nødhjælp (vand, fødevarer, medicin) ind i Gaza det seneste døgn. Det er det højeste antal lastbiler på et døgn siden den 21. oktober, hvor nødhjælpen igen begyndte at komme ind i Gaza. Det betyder, at i alt 117 lastbiler med nødhjælp har krydset grænsen fra Egypten til Gaza per 30. oktober. FN estimerer, at der er behov for flere hundrede lastbiler dagligt for at imødekomme omfanget af humanitære behov.

Der ses fortsat protester og uroligheder på Vestbredden, og israelske operationer på Vestbredden er ifølge FN nået et niveau, som ikke er set i mange år. Der meldes om 115 dræbte palæstinensere og omkring 2.150 sårede på Vestbredden.

Sikkerhedssituationen på grænsen mellem Libanon og Israel er fortsat skærpet med beskydning af raketter, artilleri, håndvåben mm. over begge sider af grænsen. Dertil har det israelske militær den 25. oktober udtalt, at de har udført luftangreb på flere syriske militæranlæg ved den syriske grænse.

Den 26.-27. oktober blev afholdt møde i Det Europæiske Råd (DER), hvor situationen i Israel og Palæstina blev drøftet, og hvor der blev opnået enighed blandt stats- og regeringslederne om konklusioner på området, som er beskrevet nedenfor.

FN's Generalforsamling vedtog den 27. oktober en jordansk resolution fokuseret på den humanitære situation i Gaza. Blandt EU's medlemslande stemte 8 lande for resolutionen, 4 lande stemte i mod resolutionen og 15 lande, herunder Danmark, afstod fra at stemme.

3. Formål og indhold

Fokus for drøftelsen vil afhænge af udviklingen frem mod rådsmødet. På nuværende tidspunkt forventes fokus på den aktuelle situation i Israel, Gaza/Palæstina og de omkringliggende lande, herunder på behovet for at afhjælpe den akutte humanitære krise i Gaza, vigtigheden af at undgå regional eskalering og behovet for EU's og EU-medlemslandenes outreach i denne forbindelse samt behovet for en langsigtet politisk løsning.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Ikke relevant.

8. Høring

Sagen har ikke været i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Om end der er nuanceforskelle mellem de 27 medlemslande, forventes generel enighed om indholdet i konklusionerne fra mødet i Det Europæiske Råd (DER) den 26.-27. oktober, der desuden genbekræfter DER-erklæringen af 15. oktober. Medlemslandene er således enige om fordømmelse af Hamas' terrorangreb mod Israel og afstandtagen fra Hamas brug af civile som 'menneskeskjold' (human shields); understregelse af Israels ret til at forsvare sig inden for rammerne af folkeretten, herunder den humanitære folkeret; krav om løsladelse af gidsler samt fordømmelse af al vold mod civile. Medlemslande er dertil dybt bekymrede over den forværrede humanitære situation i Gaza, og der er enighed om behovet for at etablere humanitære korridorer og pauser. Der er ligeledes enighed om behovet for at undgå regional eskalering og behovet for at række ud til partnere, herunder Det Palæstinensiske Selvstyre. Dertil er medlemslandene enige om at bidrage til at genstarte fredsprocessen baseret på en to-statsløsning, og man støtter snarlig afholdelse af en international fredskonference. Sidst er der enighed om vigtigheden af bekæmpelse af desinformation.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen bakker op om indholdet i konklusionerne vedr. situationen i Israel/Palæstina fra mødet i Det Europæiske Råd den 26.-27. oktober. Det er helt centralt, at Hamas' terrorangreb mod Israel fordømmes, og at det understreges, at Israel har ret til selvforsvar inden for rammerne af folkeretten, herunder den humanitære folkeret. Dertil er det centralt, at den kritiske humanitære situation i Gaza adresseres med øget humanitær bistand samt med etablering af humanitære korridorer og pauser, så bistanden kan nå frem til de civile. Således bakker regeringen op om EU's tredobling af det humanitære bidrag til Gaza og

har annonceret et yderligere dansk humanitært bidrag til Palæstina på 50 mio. DKK. Regeringen bakker op om bestræbelserne på at undgå regional eskalering og på længere sigt genstart af en fredsproces baseret på en to-statsløsning.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev senest forelagt Folketingets Europaudvalg skriftligt den 18. oktober 2023.

4. Udenrigspolitiske aspekter af økonomisk sikkerhed

Revideret notat.

JOIN (2023) 20

1. Resumé

Der forventes en drøftelse af udenrigspolitiske aspekter af økonomisk sikkerhed ved Udenrigsrådet den 13. november 2023. Drøftelsen var oprindeligt planlagt på dagsordenen for rådsmødet den 20. juli, men blev udskudt. Kommissionen og den Høje Repræsentant har den 20. juni 2023 præsenteret en fællesmeddelelse om en europæisk strategi for økonomisk sikkerhed med fokus på at styrke modstandsdygtigheden for EU's økonomi. Baggrunden er den nye geopolitiske virkelighed med øget stormagtskonkurrence på bl.a. det økonomiske og

teknologiske område. På rådsmødet forventes bl.a. en drøftelse af strategiens oplæg til en mere fælles tilgang til vurdering af trusler mod EU's økonomiske sikkerhed samt af værktøjerne til at øge den økonomiske sikkerhed. Regeringen støtter en fælleseuropæisk tilgang til at øge EU's økonomiske sikkerhed, samtidig med at der opretholdes en åben økonomi og et velfungerende indre marked.

2. Baggrund

Kommissionen og den Høje Repræsentant har den 20. juni 2023 præsenteret en fællesmeddelelse om en europæisk strategi for økonomisk sikkerhed. Strategiens fokus er at styrke EU's evne til at nedbringe sikkerhedsrisici for EU's økonomi og samtidig sikre, at EU fortsat nyder godt af et velfungerende indre marked og en åben økonomi, idet handel, investeringer, infrastruktur og forskning udgør en væsentlig del af EU's økonomi.

Meddelelsen tager udgangspunkt i den nye geopolitiske virkelighed, hvor COVID-19, Ruslands invasion af Ukraine og en udfordret regelbaseret verdensorden har sat skærpet fokus på afhængigheder og trusler om økonomisk afpresning, samtidig med at EU fortsat vil have behov for at være en del af den globale, åbne økonomi. Den tiltagende stormagtskonkurrence på det økonomiske og teknologiske område ses af Kommissionen og den Høje Repræsentant at medføre risiko for, at EU og især medlemsstaterne bliver en spillebane for andre geopolitiske aktører snarere end en spiller.

Der er på EU-niveau i de senere år udviklet en række værktøjer til at nedbringe sikkerhedsrisici, sårbarheder og imødegå tvang på det økonomiske område. Ambitionen med meddelelsen er at udvikle en strategisk tilgang til, hvornår og hvordan instrumenterne anvendes, samt identificere mulige mangler.

Meddelelsen foreslår videre at udvikle en fælles ramme for vurdering af risici i relation til økonomisk sikkerhed ud fra fire identificerede typer af risici: forsyningskæder, kritisk infrastruktur, uønsket teknologioverførsel, og våbenliggørelse af økonomiske relationer, herunder økonomisk tvang. Strategien

er struktureret med fokus på tiltag til at styrke EU's økonomi, tiltag til at beskytte EU's økonomi og indgåelsen af partnerskaber.

Meddelelsen blev 3. oktober 2023 fulgt op af anbefalinger til en liste over ti kritiske teknologier, hvoraf fire er udvalgt som særligt kritiske (kunstig intelligens, halvledere, kvanteteknologi og bioteknologier). Kommissionen ventes at fremlægge en pakke med en række værktøjer til december. Pakken ventes at indeholde forslag eller initiativer vedr. blandt andet investeringsscreening, eksportkontrol, udgående investeringsscreening, risikovurderinger af kritisk teknologi samt forskningssikkerhed.

3. Formål og indhold

Der ventes på rådsmødet en politisk drøftelse af de udenrigspolitiske aspekter af dagsordenen om økonomisk sikkerhed. Der kan ventes fokus på strategiens oplæg til en mere EU-fælles tilgang til vurderinger af risici ift. EU's økonomiske sikkerhed og brugen af de udenrigs- og sikkerhedspolitiske værktøjer til at styrke EU's økonomiske sikkerhed. Der ventes også fokus på handelsaftaler samt internationale partnerskaber på bl.a. råstofområdet og det digitale område, herunder i regi af EU's eksterne investeringsstrategi Global Gateway, som værktøjer til økonomisk sikkerhed gennem diversificering, adgang til ressourcer og styrkede strategiske partnerskaber.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Meddelelsen vurderes ikke i sig selv at have statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet. Fremsættelsen af konkrete forslag med ophæng i strategien må forventes at have økonomiske konsekvenser. Der vil blive foretaget en konsekvensvurdering i forbindelse med eventuel fremsættelse af konkrete forslag som følge af strategien.

8. Høring

Meddelelsen er sendt i høring i handelspolitisk specialudvalg og specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål den 15. august 2023. Der henvises til hørings svar afgivet i det opdaterede Grund- og nærhedsnotat, oversendt til Folketinget 27. september 2023.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes blandt medlemslandene generel opbakning til en udenrigsøkonomisk tilgang, der har som formål at nedbringe sikkerhedsrisici og fastholde en åben økonomi. Der forventes ligeledes opbakning til, at EU søger at fremme sin økonomiske sikkerhed gennem internationale partnerskaber og værktøjer.

Samtidig forventes divergerende holdninger til eventuelle nye tiltag og instrumenter, som kunne fremlægges af Europa-Kommissionen. En gruppe af større medlemslande ventes at støtte en mere ensartet tilgang på tværs af nationale investeringsscreeningsmekanismer og fælles definitioner for sektorer og teknologier. Ligeledes forventes de at værne om elementer, der ses som national sikkerhed. I spørgsmålet om et potentielt tiltag vedrørende udgående investeringsscreening forventes skepsis over for, om ny regulering er nødvendig. Mange medlemslande er åbne over for et analysearbejde af behovet for ny regulering, eller om eksisterende værktøjer kan lukke evt. huller, og der ventes støtte til udarbejdelse af risikoanalyser, men også ønske om større klarhed og inddragelse i processen.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side støttes det, at der tænkes mere strategisk om EU's økonomiske sikkerhed. Regeringen finder det vigtigt at finde den rette balance mellem på den ene side øget beskyttelse af danske og europæiske strategiske interesser og på den anden side at undgå fragmentering af den globale økonomi og protektionisme. Fra dansk side støttes fokus på brugen og håndhævelsen af eksisterende værktøjer på en måde, så man både sikrer et modstandsdygtigt EU og samtidig sikrer lige konkurrencevilkår og taler med én EU-stemme globalt. Transatlantisk samarbejde er centralt for økonomisk sikkerhed. Globalt engagement, offensiv strategisk handelspolitik og partnerskaber spiller en central rolle ift., at EU skal sikre robusthed, diversificering af forsyningskæder, beskyttelse af kritisk infrastruktur og kritiske teknologier samt adgang til ressourcer. Regeringen finder det vigtigt, at en styrkelse af EU's økonomiske sikkerhed sker med respekt for nationale kompetencer. Eventuelle nye værktøjer bør have et klart og begrænset anvendelsesområde, så de målrettes specifikke teknologier og ressourcer, som er kritiske for EU's økonomiske sikkerhed, ligesom deres indførelse og anvendelse bør baseres på solidt analytisk grundlag og være proportionale med sikkerhedsrisici. EU bør løbende analysere relevante værktøjer i lyset af bl.a. hastigheden, hvormed teknologier udvikles.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Skriftlig forelæggelse blev oversendt 12. juli 2023 forud for rådsmødet (udenrigsanliggender) den 20. juli 2023. Grund- og nærhedsnotat blev oversendt 26. juli 2023 og opdateret grund- og nærhedsnotat den 27. september 2023.